

ДАСТИРИИ НАҚШАҲОИ РУШДИ ҲАМКОРӢ БО ФЕДЕРАТСИЯИ БАЙНАЛМИЛАЛИИ АВТОМОБИЛӢ

Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев ҳайати намоёндогонро тахти роҳбарии Президенти Федератсияи байналмилалии автомобилӣ (FIA) Муҳаммад бин Сулайм, ки барои иштирок дар Ассамблеяи генералии ин созмони бонуфуз, ки дар шаҳри Тошканд доир мегардад, ба мамлакатамон омада буд, пазируфт.



Дар вохӯри аз ҳайати намоёндогон президенти Сенати FIA Кармело Санс де Баррос ва ноиб президент оид ба ҳаракати автомобилӣ ва сайёҳӣ Тим Ширман низ иштирок карданд.

судманд бо ин созмони ҷаҳонӣ, ки фаъолияти автоспортро танзим мекунанд ва амнияти ҳаракати роҳро тарғиб менамояд, баррасӣ гардидаанд.

дар байни аҳоли ва тарбияи насли баркамол дар Ўзбекистон ниғоронида шудаанд, баланд арзёбӣ кард.

Бо истифода аз имкониятҳои Донишгоҳи FIA ба масъалаҳои омода намудани пойгабозон, ронандагони картинг, муҳандисон, тарроҳон ва механикҳои Ўзбекистонӣ, бехосии инфрасохтори мусири автоспорт дар Ўзбекистон, кумарасонӣ ба татбиқи барномаҳо ҷиҳати таъмини амнияти ҳаракати пилдагардон ва воситаҳои нақлиёт, инчунин баргузори мусобикаҳои байналмилалӣ, пеш аз ҳама, марҳилаҳои "Формула-1" тахти сарпарастии ин созмони байналмилалӣ диққати махсус дода шуд.

Дар анҷоми мулоқот роҳбари мамлақати мо ба роҳбари FIA барои саҳми бузурги шахсӣ бобати рушди ҳамкорӣ бо Федератсияи байналмилалии автомобилӣ, инчунин, мувофиқи меъёрҳои байналмилалӣ оммавӣ намудани автоспорт дар Ўзбекистон, муқофоти олии давлат — ордени "Дӯстлик"-ро супорид.

Бояд гуфт, ки Ўзбекистон аз соли 2019 ин ҷониб узви фаъоли федератсияи мебошад. Соли гузашта дар Самарқанд Ассамблеяи генералии байналмилалӣ FIA бахшида ба 120-солагии он баргузори шуда буд. Дар доираи чорабинии имсола, 12 декабр дар маҷмааи "Hupo Arena" бо иштироки меҳмонони баландмақоми хориҷӣ ва чемпиони автоспорт маросими муқофотидаани беҳтарин вазиршагон ва дастаҳо баргузор мегардад.

Ў.А.

Сурати Хидмати матбуоти Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон.

ВАЗӢИ КОР ДАР СОҲАИ РОҲҲОИ НАҚЛИЁТ ВА ВАЗИФАҲОИ МИНБАЪДА БАРРАСӢ ШУДАНД

Президент Шавкат Мирзиёев бо муаррифии корҳое, ки дар соҳаи роҳҳои автомобилгард амалӣ мегарданд ва нақшаҳои минбаъда ошно гардид.

Дар бораи корҳое, ки дар се соли охир иҷро шуданд, ҳаҷми маблағгузорӣ ва натиҷаҳои амалӣ маълумот дода шуд.

Дар ин давра ба соҳаи роҳҳои тақрибан 40 триллион сӯм ҷудо гардида, дар 63 ҳазор километр роҳ корҳои сохтмон ва таъмир анҷом ёфтанд. Ҳаҷми маблағҳое, ки барои соҳа аз хориҷи ҷалб мешаванд, се баробар афзуд, соли 2025 ба 1,2 миллиард доллар расид.

нологияҳои санҷидашудаи ҷаҳонӣ дар раёндаи таъмири сохтмони роҳҳои умумии истифодабарӣ, роҳҳои дохилӣ ва пулҳои мавҷуда зикр гардид.

Дар солҳои оянда сохтмон ва таъмири 21 ҳазор километр роҳ, шағаллӯш кардани 14 ҳазор километр роҳҳои хоҷа ва таъмири 325 пул ба нақша гирифта шудааст. Дар ин раванд ҷалби васеи коршиносони хориҷӣ ва технологияҳои пешрафта, инчунин ташкили кор дар ҳоли татбиқи стандартҳои мусири супориш дода шуд.

Таъкид гардид, ки дар натиҷаи ҳаракати нақлиёт борқаш, ки вазнашон аз меъёр зиёд аст, 1800 километр роҳ ба ҳолати таъмирталаб омаданд.

Аз ин рӯ, зарурати густариши шабакаи тарозуҳои санҷиши барои назорати вазни мошинҳои борқаш қайд гардид. Ҳоло 9 ағда ҷунин тарозу гузошта шудаанд ва насби 8-тои дигар идома доранд. Супориш дода

шуд, ки дар оянда 35 маскани иловагии назорати-вазненкунии сайёр ва статсионари сохта шавад.

Ба масъулон супориш шуд, ки низоми электронии байнидоравии иттилооти, ки тамоми раванди назорати вазн ва андозаи нақлиётро фаро мегардад, ба кор дароянд. Инчунин, бо назардошти шароити обу ҳаво, таҳияи тартибӣ маҳдудияти вазнинии ҳаракати нақлиётӣ вазнини пешниҳод гардид.

Ҳоло 61 фоизи роҳҳои нав ва дар доираи "Бучети ташаббуснок" 92 фоизи роҳҳои дохилӣ аз ҷониби бахши хусусӣ сохта мешаванд. Корҳои нигоҳдории роҳҳои, ки солҳои зиёд дар монополияи давлат буданд, низ зина ба зина ба шароити хусусӣ тақдим мегарданд.

Густариш додани ин корҳо ва соли оянда 3 ҳазор километр ва то соли 2030 ба нигоҳдории соҳибкорон вогузор на-

мудани 6,3 ҳазор километр роҳ ба нақша гирифта шудааст. Инчунин, зикр гардид, ки пура ба пулратчиёни маҳаллӣ супоридаи роҳҳои, ки дар 86 ноҳия бо иштироки Бонки рушди Осир сохта мешаванд, зарур аст.

Зикр шуд, ки сатҳи рақамисозӣ дар соҳаи пойи буда, аз 59 хизматрасонӣ танҳо 20-тояш рақамӣ карда шудааст. Соли оянда ба шакли электронӣ гузаронидаи 28 навъи хизматрасонӣ, ҷорӣ кардани низоми зеҳини нақлиёт ва таҳияи 7 платформаи нави электронӣ мумкин арзёбӣ гардид.

Дар анҷоми муаррифии, бо назардошти супоришоти муайяншуда, вазифа гузошта шуд, ки Стратегияи рушди роҳҳои автомобилгарди Ўзбекистон то соли 2035 таҳия карда шавад.

Ў.А.

ОӢ ЎЗБЕКИСТОН БАРОИ СОХТМОНИ ИНШОӢТИ ЗЕРИЗАМИНӢ ОМОДА АСТ?

Имрӯз таваҷҷуҳ ба сохтмони зеризаминӣ дар тамоми ҷаҳон рӯ ба афзоиш дорад. Ин бо он вобаста аст, ки дар шароити афзоиши босуръати зичии сохтмон дар шаҳрҳои фазои зеризаминӣ ҳамчун роҳи нави тавсеаи инфрасохтор арзёбӣ гардид.

Аммо то ҷи андоза ҷунин иншоот дар шаҳрҳое, ба мисли Тошканд, ки хатари баланди заминларза доранд, самаранок ва бехатар мебошанд? ОӢ Ўзбекистон метавонад сохтмони объектиҳои зеризаминиро ба роҳ монанд? Барои равшан кардани ин саволҳо, ба мо бо директори Институти механика ва зилзилабардоршӣ иншооти ба номи М.Т. Уразбोёви Академияи илмҳои Ҷумҳурии Ўзбекистон, доктори илмҳои физика-математика, профессор Карим СУЛТОНОВ сӯҳбат оростам.

— Омилҳои сеисмикӣ ҳангоми сохтмони иншооти зеризаминӣ нисбат ба сохтмонҳои рӯизаминӣ то ҷи андоза аҳамият доранд?

— Таърибаи ҷаҳонӣ нишон медиҳад, ки иншооти зеризаминӣ, аз қабили таваққуфгоҳҳо, марказҳои савдо, анборҳо дар саросари ҷаҳон сохта мешаванд. Ин амал дар Аврупо, ИМА ва ҳатто Русия

муваффақона татбиқ мегардад. Дар баъзе кишварҳо зарурати сохтани ҷунин иншоот ба таври табиӣ ба вуҷуд меояд. Масалан, дар Аврупо нигоҳдории газ дар анборҳои зеризаминӣ хеле маъмул аст: дар фасли тобистон, вақте ки истеъмоли кам аст, газ захира карда шуда, зимистон истифода мешавад. Ҳамчунин, дар баъзе ҳолатҳо нигоҳдории маҳсулот дар зерин замин аз ҷиҳати иқтисодӣ фоидаовар аст — ҳарорат доимӣ менамояд, ҳароҷати энергия камтар ва хатари талафот хеле паст аст.

Таҳдиди асосӣ барои сохтмонҳои рӯизаминӣ ларзишҳо дар вақти заминларза мебошанд. Агар басомади ларзиши бино бо басомади мавҷҳои сеисмикӣ мувофиқат кунанд, резонанс ба вуҷуд меояд, ки дар натиҷа амплитудаи ларзиш зиёд шуда, бино метавонад вайрон шавад. Аз ин сабаб, барои биноҳои рӯизаминӣ механизмҳои махсуси муқофизат

аз резонанс ва коҳиши амплитудаи ларзиш таҳия мешаванд.

Аммо дар мавриди иншооти зеризаминӣ вазият дигар аст: онҳо дар қабати хок ҷойгиранд ва резонанс амалан ба мушоҳида намерасад. Бо вуҷуди ин, мумкин аст, ки таъсири мутақобилаи байни иншоот ва хок ба назар гирифта шавад. Дар вақти заминларза хок ва иншоот якҷоя ҳаракат мекунанд, ки дар натиҷаи ин ҳамтаъсири қувваҳои калон ба вуҷуд меоянд. Конструксияи ҷунин иншоот бояд ин фишор ва сарборихоро бардошта тавонад.

— Дар қабати соҳаҳо ба сохтмони иншооти зеризаминӣ дар Тошканд ва дигар шаҳрҳо талаб бештар бошад?

— Аввалин иншооти зеризаминӣ дар Тошканд метрополитен буд, ки соли 1977 ба истифода дода шуд. Метро, одатан, ғ дар минтақаҳои нав ғ дар маҳаллаҳои аллақай бунёдшуда сохта мешавад. Дар Тошканд, мисли Маскав ғ Нью-Йорк, метро дар ҳудуди шаҳрҳои мавҷуда сохта шуд.

Бо ташаббуси роҳбарияти кишвар имрӯз қитъаҳои нави замин ҷудо карда мешаванд, ки дар онҳо маҳаллаҳои «Янги Ўзбекистон» бунёд мекунанд. Дар

ҷунин минтақаҳо сохтмони зеризаминӣ бештар асоснок аст: зеро ҳама чиз аз аввал бо дарназардошти меъёрҳои техникаӣ зарурӣ тарҳрезӣ мегардад.

Дар Тошканд иншооти зеризаминӣ бештар аст, ки дар доираи лоиҳаҳои нави сохтмонӣ, на дар маҳаллаҳои кӯҳна амалӣ шаванд. Ин аз нигоҳи илмӣ оқилона ва барои аҳоли муфидтар аст.

— Иншооти зеризаминӣ дар шаҳрҳои зилзилазеҳ, мисли Тошканд, то ҷи андоза самаранок ва бехатар мебошанд?

— Дар ин ҷо ду ҷиҳати муҳимро бояд ба назар гирифт. Аввал, тафовути байни минтақаҳои сейсмофалол ва ором. Масалан, дар Британия ғ Олмон хатари зилзила ниҳоят паст аст, аммо дар Италия, Испания ва Португалия он хеле баланд мебошад.

Ҷанбаи дуюм, самаранокӣ иҷтимоӣ иқтисодӣ аст. Агар ҳангоми заминларза иншоот устувор монанд, ҷони одамон ва молу мулк қишлоқ шаванд — ин аллақай як дастоварди бузурги иқтисодӣ ва иҷтимоӣ аст.

(Давомаш дар сах.2).

НАҚШАҲОИ МАБЛАҒГУЗОРӢ БАРОИ КИШОВАРӢИ ВА ТАҚДИМИ СУБСИДИЯ БА СОҲАИ АГРАРӢ БАРРАСӢ ГАРДИДАНД

9 декабр Президент Шавкат Мирзиёев бо муаррифии ташкили босамари маблағгузори пахтакорӣ ва ғаллакорӣ, инчунин низоми нави ҷудо кардани субсидия дар соҳаи аграрӣ шинос гардид.

Дар оғози тақдирот дар бораи захираҳои молиявӣ, ки имсол ба соҳа равона шудаанд ва натиҷаҳои онҳо маълумот дода шуд.

Таъкид гардид, ки барои маблағгузори пахтакорӣ ва ғаллакорӣ, таъмин бо техникаи кишоварзӣ ва ҷорӣ намудани технологияҳои сарфакорӣ об дар маҷмӯъ 29 триллион сӯм ҷудо шудааст. Ба соҳа 2,35 триллион сӯм субсидия равона гардид.

Ба хоҷагиҳое, ки бо маблағи худ пахта парвариш карданд, ба андозаи 10 фоизи арзиши пахта субсидия ҷудо шуд ва дар натиҷа, 3 430 фермеру кластерҳо, ки дар майдони 151 ҳазор гектар аз ҳисоби маблағи худ пахта парвариш намунодаанд, 1,9 триллион сӯм захира карданд.

Ҳуҷраи пахта фермерҳое, ки барои парвариши пахта кредит гирифта, онро то охири соли ҷорӣ пура супурдаанд, 4 фоизи пардохти ғоизӣ баргардонда шуд ва ба тӯғайли ин имконият 9 002 фермер 2,5 триллион сӯм кредити имтиёзноки худро пеш аз муҳлат пардохт карданд.

Гуфта шуд, ки соли оянда ба ҳосили пахта ва ғалла, субсидия ва дигар хароҷотҳо дар маҷмӯъ ҷудо кардани 34,2 триллион сӯм пешбинӣ шудааст, 200 миллион доллар маблағи иловагӣ ҷалб гардида, 800 мошини пахтачинӣ харидорӣ мешавад. Дар ин замина механизмҳои нави дастгирӣ, ки пешниҳод гардидаанд, баррасӣ шуданд.

Аз ҷумла, пешниҳод шуд, ки дар соли 2026 ба чорабиниҳои агротехникӣ, масалан, барои плёнқа ва кубурҳои нарма 5 триллион сӯми иловагӣ ҷудо гардад. Таъкид гардид, ки агар фермер ҳангоми парвариши ҳосил аз 50 фоизи лимити кредитӣ истифода барад ва ба андозаи 5 фоизи пахтаи ғуруҳташуда субсидия ҷудо карда шавад, шумораи фермерҳое, ки аз ҳисоби маблағи худ ва қисман бо кредит ҳосил ба даст мегарданд, ба 4-4,5 ҳазор меърасад ва 2,5-3 триллион сӯм маблағи онҳо сарфа мегардад.

Ҳоло ҳангоми ҷудо кардани кредит ба фермерҳо — ҳам ба хоҷагиҳои аз ҷиҳати молиявӣ устувор ва ҳам ба онҳое, ки интизоми пардохтро риоя наметунанд, ставкаи яқхелаи ғоизӣ истифода мешавад. Аз ин рӯ, пешни-

ҳод шуд, ки барои ташаккули модели «боинтегратсия бошӣ — кредит арзон», ба хоҷагиҳои дорои рейтингҳои кредитии "А" кредит бо ставкаи 2 фоиз, ба тоифаи "В" бошад, бо 1 фоизи камкардашуда дода шаванд ва тавассути ин бори кредити фермерҳои боинтегратсия камтар ва сабуктар гардад.

Инчунин, барои фермерҳое, ки бо маблағи худ гандум парвариш мекунанд, ташаббуси ҷудо кардани 10 ғоиз субсидия ба миён гузошта шуд.

Мувофиқи Фармони Президенти Ўзбекистон аз 22 ноябри соли ҷорӣ «Дар бораи чораҳои куллан таъмин додани низоми дастгирии соҳаи аграрӣ аз тарафи давлат», бо мақсади таъмин додани механизмҳои дастгирии соҳаи аграрӣ аз ҷониби давлат, дар назди Вазорати кишоварзӣ Агентии пардохтоҳо дар бахши аграрӣ ташкил карда шуд.

Дар тақдирот тарзи ташкили иҷрои вазифаҳои ба агентӣ вогузоршуда баррасӣ гардид.

Ҳоло дар соҳаи кишоварзӣ 52 навъи субсидия ҷудо мешавад. Дар низоми нави раванд ба таври кулӣ сода карда шуда, омилҳои инсонӣ қомилан кам мегардад, бюрократияи қоҳиш меёбад, баррасии аризаҳо пура рақамӣ гардида, тамоми равандҳо тавассути «Агрортал» амалӣ мешаванд.

Барои ин системаи иттилоотӣ «Агроросубсидия» бо системаҳои хабарии беш аз 10 вазорат ва идора вобаста карда мешавад.

Аз ҷумла, 1,3 триллион сӯм субсидияҳои барои соли 2026 пешбинӣ шуда, дар ҳолати вуҷуд надоштани зарурати иштироки талаборон, аз ҷониби идораҳои давлатӣ ба таври проактивӣ, қисми боқимондаи субсидияҳо бошад, бидуни марҳилаҳои зиёдагии мувофиқа, гирифтани ғоиз ва расмият, ба тарзи сода ва бе оворғоҳӣ изофа тақдим мегардад. Дар натиҷа муҳлати ҷудо кардани субсидияҳо хеле кӯтоҳ мегардад.

Сарвари давлат ба масъулини барои боз ҳам таъмин додани механизмҳои маблағгузорӣ, таъмин кардани манзилноки ва зудамали дар тақдими субсидияҳо, рақамсозии тамоми равандҳо ва фароҳам овардани шароити мусоид барои фермерҳо супоришҳои дақиқӣ дод.

Ў.А.

ДАР БОРАИ РАФТИ КОРҲО БОБАТИ ҚОҲИШИ БЕКОРӢИ ВА КАМБИЗОАТӢ ДАР МАҲАЛЛАҲОИ МАЪЛУМОТ ДОДА ШУД

Президент Шавкат Мирзиёев бо маълумот дар бораи корҳое, ки ҷиҳати таъмин додани маҳаллаҳо ба минтақаҳои озод аз бекорӣ ва камбизоатӣ, инчунин таъмини шугли аҳоли амалӣ мегарданд, шинос шуд.

Чамъомад бо рӯйхияи танқидӣ баргузор гардида, дар он имкониятҳои истифодашуда ва сусткорӣ дар ин самт нишон дода шуданд.

Дар чамъомад зикр гардид, ки барои арзёбии самарадорӣ фаъолияти аъзои «ҳафтгонаи маҳалла» меъёрҳои дақиқӣ вуҷуд надоранд, инчунин, афзунсозии масъулияти онҳо дар қоҳиши бекорӣ ва камбизоатӣ, ки вазифаи асосии онҳо ба шумор меравад, зарур аст. Таъкид шуд, ки фаъолияти «ҳафтгона» бояд бевосита дар таъмини шугли ва даромади аҳоли интиқос ёбад ва дар ин самт пурзӯр намудани корҳои ҳадафманд ва натиҷаовар мумкин мебошад.

Супориш дода шуд, ки барои кам кардани сатҳи камбизоатӣ ва бекорӣ дар маҳаллаҳо пеш аз ҳама, мушкулот ва «нуқтаҳои рушд»-и онҳоро муайян карда, чорабиниҳои низоми таҳия ва татбиқ карда шаванд. Инчунин, вазифа гузошта шуд, то ба ҳаллу фасли мураккабҳои аҳоли бевосита дар ҳудди маҳалла аҳамияти бештар дода шавад.

Корҳое, ки дар маҳаллаҳои ғуруҳӣ вазнин анҷом дода мешаванд, муҳокима шуданд. Супориш шуд, ки ба ин минтақаҳо диққати махсус зоҳир намуна, имкониятҳои истифода аз инфрасохтор, таъминоти барқ, шабакаи интернет ва замини наздиқавлигӣ ва сӯе карда шаванд.

Соли ҷорӣ аз 8,9 фоиз то 6 фоиз қоҳиш ёфтани сатҳи камбизоатӣ дар мамлакат дар назар аст. Мақсад гузошта шудааст, ки ин нишондиҳанда дар соли оянда то 4,5 фоиз кам карда шавад.

Барои ин, бобати равиши комплекси дар ташкили корҳо дар маҳаллаҳо, густариши доираи ҳидматҳо дар самти шугли устувор, офаридаи ман-

баҳои даромад, ҷалби аҳоли ба омӯзиши касбу ҳунар ва соҳибкорӣ вазифаҳо муайян гардидаанд.

Таъкид гардид, ки таҳияи нақшаҳои инфиродӣ барои ҳар як хонаводаи камбизоат бо назардошти имкониятҳои воқеӣ ва хоҳишу дархостҳои онҳо мумкин аст.

Дар доираи равиши лоиҳавӣ бо як қатор барномаҳо, ҷун «Мақомоти шугли — ҳамкори кордиҳандагон», «Имконияти баробар — шугли фарогир», «Ба сӯи ояндаи устувор», «20 бренди маҳаллӣ», «Ҷк контур — як маҳсулот», «Рушди соҳибкорӣ дар маҳалла», «Иҷроаи замин ва бехосии таъминоти об дар замини наздиқавлигӣ», «Навсозии боғҳои кӯҳна», «1 ҳазор гектар боғи мевадор» ва «Кооперативҳои содиротӣ» фарогирӣ 1 миллион нафар аҳоли камбизоат ба нақша гирифта шудааст.

Дар қоҳиши сатҳи бекорӣ ва камбизоатӣ амалӣ намудани лоиҳаҳои хурду миёна дар маҳаллаҳо, аз ҷумла чораҳои бехосии инфрасохтор дар минтақаҳои марзӣ ва анклавоҳо, таъсири кӯчаҳо, маҳаллаҳои сайёҳӣ, марказҳои микросаноатӣ, ки шабу рӯз фаъолият мекунанд, инчунин рушд додани инфрасохтори соҳил ва канори роҳ муаррифӣ гардид.

Масъалаҳои иҷроаи Барномаи шугли дар соли 2025 ва таҳияи Барномаи соли 2026, кам кардани шугли гайрирасмӣ низ баррасӣ шуданд.

Президент ба мутасаддиён супориш дод, ки масъалаҳои маҳаллаҳо ҳадафмандона ҳал намоёнд, дар асоси иниёзҳои аҳоли самаранокӣ корҳои амалӣро афзун созанд ва иҷроаи вазифаҳои ҷиҳати қоҳиши бекорӣ ва камбизоатӣ бо масъулияти баланд таъмин кунанд.

Ў.А.



Санҷиши қалам

Афрӯзаи китобхон

Ман Афрӯзи тавоно, Дар мактаб шудам доно, Аз китоби Алифбо, Навиштем харфу ҳиҷо. Бинед, ки аз ду ҳиҷо, Ҳосил шуд «ҷаш-ни» зебо, Панҷ ҳиҷо шуд чун ният, Ҳосил шуд «Ис-тиқ-ло-ли-ят» Се ҳиҷо қаторак,

Садо доданд: «Му-бо-рак». Аз чор ҳиҷои тобон, Ҳосил шуд, «Уз-бе-кис-тон», Ёрон, шумо ҳам чӯед, Харфи навб биёред. Чавобшаро ёфта, Аломат ҳам гузored.

Шухрат НУРНАЗАРОВ, омӯзгор. Вилояти НАВОЙ.

Муаллим

Эй муаллим, меҳри ту чун баҳр бошад беканор, Хар дам хезад зи он мавҷи умеди ифтихор. Нури илмат раҳнамоӣ мекунад бар кӯйи бахт, Дар дилат пинҳон бувад сидку вафои ин диёр.

Дар ҷаҳони мо набошад ҷуз ту як иршодгар, Бо дуоят роҳҳои орзу доим равон. Дар фазои зиндагӣ болу парӣ ба ҳар яке, Номи неку захматат дар ёд монад ҷовидон.

Саъбагул ТЎЕВА, донишҷӯи соли аввали Донишгоҳи забонҳои ҷаҳони Ўзбекистон.

УСУЛҲОИ МУОСИР — ОМИЛИ БЕҲБУДИ СИФАТИ ТАЪЛИМ

Дар толори Фарҳангистони бадеии Ўзбекистон тахти унвони «Усулҳои муосири таълим дар муассисаҳои таълими фарҳангӣ ва бадеӣ: дастовардҳо ва мушкilot» конференси байналмилалӣ баргузор гардид. Конфронс аз ҷониби Вазорати фарҳанги Ўзбекистон яқоя бо Созмони исломии маориф, илм ва фарҳанг (ICESCO), Маркази илмию методи ҷумҳуриявии рушди маориф ташкил карда шудааст.

Дар он тақрибан 100 нафар олимони мутахассисони соҳа, намояндагони муассисаҳои тахсилоти олий ва илмӣ, роҳбарони ташкилотҳои таълимӣ, омӯзгорон, муҳаққиқон, аспирантҳо, донишҷӯёни боистеъдод, шахсони манфиатдори 10 кишвар аз тариқи офлайн ва онлайн иштирок кар-

данд. Саида Қосимҷоаева, профессори Консерваторияи давлатии Ўзбекистон дар он гуфт: — Ҳадафи асосӣ баррасии масъалаҳои мебошад, ки ба бехтар кардани сифат ва самаранокии таълим дар муассисаҳои фарҳангӣ ва санъат, ҷорӣ намудани техноло-

гияҳои инноватсионӣ ва усулҳои муосир дар раванди таълим нигаронида шудаанд.

Вай афзуд, ки омӯзиши таҷрибаҳои пешрафтаи байналмилалӣ, тақвияти ҳамкорӣ бо олимони хориҷӣ, ташкили вохӯриҳои эҷодӣ ва дарсҳои омӯзиши маҳорат мастер-классҳо низ аз омилҳои муҳими ин самт маҳсуб мешаванд. Интизор меравад, ки дар соҳаи маорифу фарҳанг ва санъат байни олимони ин соҳа минбаъд бештар ҳамкорӣ ба роҳ монда шаванд.

Шаҳноза ТЎРАЕВА, корманди дафтари матбуоти Вазорати фарҳанги Ўзбекистон.



ЯРМАРКАИ САВДОИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ДАР ТИРМИЗ

Бо мақсади мустақкам намудани робитаҳои иқтисодии байналмиллӣ ва фароҳам овардани шароити имкониятҳои васеъ ба соҳибкорону тоҷирон дар Маркази савдои байналмиллӣ Тирмиз бо ҳамкории ташкилотҳои расмӣи Ўзбекистону Афғонистон, барномаи тараққиёти СММ, Иттифоқи Аврупо ва Airtom Free Zone намоиш-ярмаркаи савдои байналмиллӣ ташкил карда шуд.

Дар намоиш-ярмарка истеҳсолкунандагон ва экспортчиҳои ватаниву хориҷӣ, тоҷирону инвесторҳо маҳсулот ва намудҳои хидматгузори хешро намоиш доданд. Мулоқотҳои муфиде, ки дар ҷараёни намоиш байни иштироккунандагон ташкил карда шуд, барои ташкил ва тарғиб намудани гоҷаҳои нави тиҷорат, амалӣ намудани лоиҳаҳои бузург дар соҳаи савдо ва боз ҳам амиктар намудани ҷараёнҳои ҳамкорӣ иқтисодӣ хидмат намулд.

Дар доираи барномаи ҷорабинӣ як қатор созишномаҳо ба имзо расиданд. Тадбиркории барои рушди тиҷорати худ, амалӣ наму-

дани як қатор лоиҳаҳои бузургҷаму манфиатбахш ва васеъ намудани ҳаҷми содироти маҳсулот шартномаҳо имзо намуданд. Ташкилкунандагони намоиш-ярмарка тасмим гирифтанд, ки барои рушди соҳибкорӣ ва мустақкам намудани алоқаҳои иқтисодӣ минбаъд низ чунин ҷорабиниҳо ташкил менамоянд. Намоиш-ярмаркаи навабтӣ дар санаи 3-5 декабр баргузored шуд.

Олим ПАНЧИЗОДА, хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Сурхондарё.

СУХАНОНИ ҲИҚМАТОМЕЗИ БУЗУРГОН

Ононе, ки гоҳе ба наъл мезананду гоҳе ҳам ба меҳ, саранҷом чакӯши воқеият ба ангушташон меҳурад.

Алберт ЭЙНШТЕЙН.

Касе, ки ба дигарон неқӣ мекунад, он неқӣ барои худӣ ӯ низ мебошад.

Чонсон ГИЛОТСОН.

Вақте туро фурӯхтанд, мисли ин аст, ки дастатро шикаста бошанд. Ту метавонӣ онҳоро бубахши, вале имкони ба канор гирифтанд нест.

л. ТОЛСТОЙ.

Тухмат қасоси тарсуён бошад.

Сэмюэл ЧОНСОН.

Ҳеч чизе дар дунё сахттар аз гуфтаи ҳақиқат ва ҳеч чизе роҳаттар аз чоплусӣ нест.

Ф. ДОСТОЕВСКИЙ.

Ман метавонам ҳаракати аҷсон (чисмо)ро андозагирӣ кунам. Аммо наметавонам ҳамоқат (аблаҳӣ)-и инсонро бисанҷам.

И. НЮТОН.

Аз камони душману таъзими ӯ эмин болаш, Хар камоне ҳам шавад, бо тир меғӯяд суҳан. Носир ГАВҲАРИ.

Касе, ки ҷарбзабониву чоплусӣ карданро балад аст, тухмат задан ҳам барои ӯ душвор нест.

Бонапарт НАПОЛЕОН.

Садоқати беш аз андоза хубӣ надорад.

Милон КАНДОР.

Ҳадаф аз пулдор шудан ин нест, ки ҳама чизро бихарӣ. Ҳадаф ин аст, ки ҳеч кас натавонад туро бихарад.

\*\*\*

Доштани илм бехтар аз доштани сарват аст. Вале надоштани сарват бадтар аз надоштани илм бошад.

Виллям ШЕКСПИР.

Гоҳе дар сукут чизро мезунави, ки ҳеч садое қодир ба гуфтанаш нест.

Чарли Чаплин.

Тарҷума ва таҳияи А. СУБХОН.

Дар Маркази хидмати иҷтимоии рӯзонаи «Имкон»-и ноҳияи Самарқанд қариб 50 нафар кӯдакони нуқсонӣ рушди ақли ва ҷисмонидошта таълим ва тарбия мегиранд. Марказ бо ҳамкорӣ Агенсии миллии ҷимояи иҷтимоии назди Президент фаъолият мекунад.

«ИМКОН» — ИМКОНИ БАЧАҶО

3-юми декабр — Рӯзи ногиронӣ гуруҳи эҷодкорои Самарқанд ба муассисаи иҷтимоии «Имкон» рафта, бо кӯдакон суҳбат карданд.

— Харчанд ин кӯдакон ба назар малълу ногиронанд, онҳо фарзандони оилаҳои устувор ва солиманд, — гуфт шоир Раҳимҷон Наимӣ. — Дилхоҷшон ба шер ошфта ва чашмонашон пур аз муҳаббат аст. Бо онҳо суҳбат карда, дар қалби кас ҳиссиёти аҷиб ва шукргузори бедор мешавад.

— Ман қариб бист сол сардори Ҷамъияти «Занони ногирон» будам, — гуфт шоир Эътибор Маҳмудова. — Бо шахсони имконият-

шон маҳдуду қалбашон соф борҳо дар мулоқот шудаам. Дилашон ба зиндагӣ гарм, хамеша сӯйи мақсади неки худ ҳаракат доранд. Меҳонад барои рушди ҷомеа ҳиссаи худро ҳамроҳ кунанд. Бо дили пок зиндагӣ карданро аз инҳо ёд гирифтанд лозим.

Тарбиягирандагон мисли Ҷамъияти Шоҳруҳ, Амина, Самира, Тўйчибек ва Шаҳризода аз мураббӣи Умеда Расулова, Парвина Умарова, Эўро Сафарова, Гулсара Исмоилова ва Баҳора Азизова шер ҳондан ва ракс карданро меомӯзанд.

Озод ҲАМИДЗОДА, Вилояти САМАРҚАНД.

ҒОЛИБОНИ ОЗМУНҲОИ «ХОНАДОНИ ОБОД» ВА «МАҲАЛЛАИ ОБОД» МУАЙЯН ШУДАНД

Чи хеле ки маълум аст, бо ташаббуси Иттиҳоди маҳаллаҳои Ўзбекистон озмун-азназаргузaronиҳои «Хонадони обод», «Кўчаи обод» ва «Маҳаллаи обод» баргузored мегардад.

Дар маҷлиси Институти тиббии Бухоро ба номи Абӯалӣ ибни Сино марҳилаи вилоятии ин озмун ба амал омад. Дар он намояндагони 516 маҳаллаи вилоят бехтар будани худро дар амал исбот карда, барои соҳибшавӣ ба роҳати марҳилаи ҷумҳуриявии озмун бо ҳам рақобат карданд.

Ба доварон муайян кардани ғолибон кори осон набуд. Зеро ҳозирҷавобии иштироккунандагон, аксу манзара, навору суратҳои ифодакунандаи ҷараёни кор дар худудҳо чун хуҷат, далели ашвӣ-вӣ радиопазир, асоснок ва яке аз дигаре бехтар ба чашм мерасид. Ба иштирокдорони озмун бо низоми 10-хोलӣ баҳо гузошта шуд. Нихоят мувофиқи натиҷаҳои ниҳой дар номинатсияи «Хонадони обод» сокини маҳаллаи «Уба-сӯлӣ»-и ноҳияи Когон Шўҳрат Шукуров, барандаи номинатсияи «Кўчаи обод» кўчаи Баҳовуддини Нақшбанди ҷамоати шаҳрандони маҳаллаи «Имом Бухо-



ри»-и ноҳияи Қаровулбозор ва дар номинатсияи «Маҳаллаи обод» маҳаллаи «Ўзбекистон»-и ноҳияи Когон ғолиб омада, ҳуқуқи иштирок дар марҳилаи ҷумҳуриявиро ба даст дароварданд.

Соҳибони ҷойҳои дуюм, сеюми озмун низ тақдир ёфтанд.

А. АВЕЗОВ, хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Бухоро.

МУЛОҚОТИ КУШОД ДАР «МИНТАҚАҲОИ САНОАТӢ ВА СОҲИБКОРОНИ ҶАВОН»

Ҳадамоти иттилоотии ҳокимияти вилояти Навоӣ хабар медиҳад, ки дар «Минтақаи санаотӣ ва соҳибкорои ҷавон» имкониятҳои тиҷорати барои соҳибкорои ҷавон васеъ гардида истодааст. Дар шаҳри Навоӣ дар ин бобат мулоқоти кушод баргузored гардид.

Мақомот оиди корҳои анҷомёфта дар худуд, марҳилаҳои рушди минтақа, ҷоракорони зиёд намудани шароити шуғли ҷавонон, майдонҳои мавҷудани замин, таъминоти барқ ва об, имкониятҳои логистикӣ ва шароитҳои ҷудошуда

барои стартапҳо маълумот пешниҳод карданд.

Ўзбакбойи РАҲМОН, хабарнигори «Овози тоҷик». Вилояти НАВОЙ.

Маълум аст, ки алҳол бисёр кишварҳои олам, аз ҷумла Миср, Италия, Фаронса, Туркия, Ҳиндустон ва ғайра сайёҳии дохилӣ ва хориҷиро ҳамчун сутуни асосии иқтисодиёти миллии хеш ривоч рагнақ медиҳанд. Бо сиёсати дурандешоанаи сарвари давлат дар Ўзбекистони Нав низ дар ин бобат тадбирҳои судманд амалӣ мешаванд.

ТАҶРИБАҶОИ ҶАҶОНӢ ДАР САМАРҚАНД

— Муштариёни «Овози тоҷик» албатта, медонанд, ки Президент қариб дар ҳар як ҷамъомади видеоселекторӣ манбаи даромад буддани ин соҳаро таъкид мекунад, — меғӯяд Ҷасур Раҳмонов. — Боиси хушнудист, ки бо ташаббусу дастгирии сарвари давлат Самарқанд ба маркази сайёҳӣ табдил ёфт. Танҳо дар 10 моҳи охири соли равон мо қариб се миллион меҳмони хориҷӣ ва панҷ миллион сайёҳӣ дохилро қабул кардем.

Чанде пеш бо иштироки Президент иҷлосияи ғайриравбатии Шўрои намояндагони халқи вилояти Самарқанд баргузored гардид. Дар он Шавкат Мирзиёев аз ҷумла гуфтанд: «Мо тавонистем Самарқандро ҳам барои аҳолии соҳибкорои ва ҳам барои сайёҳону сармоягузoron ба минтақаи ҷолиб табдил диҳем».

Албатта, роҳбарони мақомоти маҳаллаҳои зарур аст, ки дар ин самт ташаббускорону навоар бошанд, аз таҷрибаи кишварҳои пешқадами хориҷӣ пурсамар истифода баранд.

— Шахсан шумо дар кучо таҷрибаомӯзӣ кардед? — Ман дар Чопон, Куриёи Чанубӣ, Сингапур, Ҳиндустон, Фаронса, Англия ва боз чанд кишвари ҷаҳон будам.

Моҳи сентябри соли равон мо ба ҳайати калон ба иёлати Пенсилванияи ИМА сафар карда, аз минтақаи Амиш (Amish Country) боздид намудем. Воқеан тарзи зиндагӣ, арзишҳо ва маданияти халқи амиш на фақат дар ИМА, балки дар тамоми ҷаҳон ҳамчун як падидаи аҷибу матлуб шинохта шудааст.

Амишҳо дар охири асри XVII аз Олмон ва Швейтсария ба қитъаи Амрико кўч бастанд. Тааҷубовар аст, ки ин мардум аз он замон то имрӯз дар Пенсилвания бидуни истифода аз технологияи муосир зиндагӣ мекунад. Онҳо мошин надоранд, аз нерӯи барқ истифода намебаранд, аз те-

лефон ва шабакаи Интернет низ. Воситаи асосии ҳаракат бошад, аспу ароба аст. Табиист, ки чунин тарзи ҳаёти мардум боиси тавачҷуҳи сайёҳону меҳмони хориҷист. Дар ин ҷо меҳнат арзиши бузург дошта, кор дар шакли дастҷамъӣ анҷом меёбад.

Ин аст, ки Амиш ба минтақаи ҷолиби сайёҳӣ табдил ёфтааст. Ба мо гуфтанд, ки соли 4-5 миллион сайёҳу меҳмони хориҷӣ ба ин ҷо сафар мекунад, ки ин ба иқтисодиёти минтақа саҳми арзанда мегузорад.

Дар Чопон, Чин ва дигар мамлакатҳои арабу Аврупо бошад, дар ин соҳа ба тарзи дигар маблағҳои кофӣ ба даст меоваранд. — Оё метавон ин таҷрибаҳоро дар Самарқанд ҷорӣ кард? — Бешубҳа, чунончи, дар ноҳияҳои Ургут, Самарқанд, Пастарғам минтақаҳои дорон манзараҳои нотакор, табиати зебову хушҷаво, таомҳои маъмули миллии, мусо-бикаҳои қадима, фольклор ва тарзи истифода аз аспу ароба мавҷуданд. Борҳо дидаву шунида ва гувоҳ гардидаем, ки сайёҳону меҳмони хориҷӣ ба деҳаҳои кўҳистон, чун Оҳалик, Оқсой, Соии Ғус, Окбурё, Камонгарон ва ғайра сафар карда, аз табиати нотакорӣ ин дехот баҳра бурдаанд, ба вачд омаданд.

Ҳокими вилояти Самарқанд Адиз Бобоев ислоҳоти соҳаи сайёҳӣ, сармоягузори ва дигар навоғонхоро пайваста дастгири карда, кўшиш ба харҷ медиҳад, ки харитаи ягонаи сайёҳӣ ба ҳаёт бештар хубтар ҷорӣ шавад, пешниҳод дар бораи ҳамчун «Рӯзи сайёҳат бо оила ва ҷамоаи корӣ» эълон гардидани хар шанбе ва якшанбеи аввали моҳ ба сифати ташаббуси муҳими иҷтимоӣ арзёбӣ гардад.

Сухбаторо

Зоҳир ҲАСАНЗОДА, хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Самарқанд.

ВОХЎРИИ ҶАВОНОН ВА СЕНАТОРОН

Дар Донишгоҳи давлатии кўҳӣ ва технологияи Навоӣ бо иштироки аъзоёни Сенати Олий Маҷлиси вохӯриҳои «Сенаторон ва ҷавонон» баргузored гардид.

Мақсади асосии вохӯрӣ-иборат аз он буд, ки дар зеҳни ҷавонон тасаввурӣ пурра доири моҳият ва маъмуни сиёсати давлатӣ, самтҳои афзалиятноки ислоҳоти дар ҳоли амалисозӣ, имконият ва механизмҳои ҷорибодори роҳи дода, ҳамчунин андеша ва мулоҳи-заҳои онҳо шунида шуда, ташаббусҳои онҳо ҳавасманд гардонидани шаванд.

Сенаторон таъкид наму-данд, ки масъалаҳои ҷавонон яке аз самтҳои афзалиятнок дар кишвари мост. Онҳо дар бораи шароити таълими ва илмии фароҳамовардашуда барои ҷаво-

нон дар вилояти Навоӣ, низоми грантҳо, стипендияҳо, ҳамчунин ташаббусҳои нав дар доираи лоиҳаҳои маҳаллӣ маълумоти муфассал пешниҳод карданд.

Дар ҷараёни ҷорабинӣ ба саволҳо, ки аз ҷониби ҷавонон дода шуданд, аз ҷониби сенаторон посуҳҳои ҳамаҷониба дода шуд. Ҳамчунин, ҷавонон пешниҳод ва фикрҳои худро низ баён наму-данд.

Ўзбакбойи РАҲМОН, хабарнигори «Овози тоҷик». Вилояти НАВОЙ.

БОҒҶОИ ИНТЕНСИВ БАҶПО МЕШАВАНД

Дар ҳоҷагии фермери «Чўлпанова Лолахон», ки ба ширкати кишоварзии «Саид Барака Доли Сатторов» тааллуқ дорад, машарати вилоятӣ баргузored гардид.

Дар он масъалаҳои ба ҷойи боғҳои аз ҷиҳати иқтисодӣ бесамари ва кўнашуда бунёди боғҳои интенсивии замонавии санаотӣ баррасӣ шуданд.

Ба ҷойи 10 гектар замини аз ҷиҳати иқтисодӣ бесамари ҳоҷагии деҳқонии «Чўлпанова Лолахон» лоиҳаи бунёди боғи интен-сивии кўчати олу амалӣ карда мешавад. Дар доираи лоиҳа, ки арзиши умумии он 600 миллион сўмо ташкил меди-

ҳад, воридоти 8 ҳазор ниҳоли навъи олуи содироти «Blask Splendor»-и Туркия ба нақша гирифта шудааст.

Иштирокдорони машарат инчунин бо корҳои шинондани маҳсулоти кишоварзӣ дар қаторҳо бо усули нав, ободони канори майдон ва роҳҳо дар зами-нҳои ҳоҷагии «Равно-2000» шинос шуданд.

Шоҳида ДАМИНОВА, мухбири «Овози тоҷик» дар вилояти Намангон.

ДЎСТОНИ МЕҲРУБОН, ЁДАМ КУНЕД...

Намонад касе дар ҷаҳон пойдор,
Ҳамон номи неку бувад ёдгор.
(Абулқосим ФИРДАВСИ).

Дар саҳифаҳои таърихи матбуоти тоҷик номаи як идда чехраҳои мондагоре сабт ёфтааст, ки соҳибони он на танҳо бо навиштаҳои худ, балки бо ҷасорату матонат, ҷонибдорӣ ва эҳсоси масъулият барои дигарон намунаи ибрат мебошанд. Маҳмуд-хоҷа Бехбудӣ, Саидризо Ализода, Ҳоҷи Муин, Абдуқайюм Курбӣ, Отаҳон Латифӣ, Муҳиддини Олимшариф ва Муродуллоҳ Шерализода аз ҳамаи шумораҳо.

Иттифок афтод, ки дар ғиромидошт ва 80-умин солгарди шодворан Муродуллоҳ Шерализода – ҳодими сиёсӣ, журналисти варзида, инсонӣ покширишӯ баҳо, муборизи ҳақиқату адолат, қаламкаши навоҷаро пешқадам ва дорои як қатор фазилаҳои беназири инсонӣ ширкат кунем.

Дар асоси сафар ба Панҷакент гузароғи марзии Ўзбекистон Тоҷикистонро зуд увор намудем. Мошин моро ба воситаи шаҳри Панҷакент ва чанд рустоҳои сари роҳ ба деҳаи хушбоду ҳавои Панҷкӯҳ расонид. Аввал мақбараи Одамшӯшуро Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ зинбар кардем.

Бозид аз осорхона ва китобхонаи маҷмаи таърихиву фарҳангии мақбараи устод Рӯдакӣ нис дар мо таассуроти хуб боқӣ гузошт. Зеро он ҷо ғайр аз шохбайтҳои устод Рӯдакӣ, ки ҳама аз панду ардарз иборатанд, инчунин ашъи бозифтоҳи ноиде, ки бостоншиносон аз Панҷкӯҳ ба даст овардаанд, ба намоиш гузошта шудаанд. Дар ҳазинаи китобхонаи он китобҳои зиёде мавҷуданд, ки бо тахтои арабиёсусу сирилик

нашро ҷоп шудаанд. Қисме аз он бевосита ба осори Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ мутааллиқанд, инчунин дар рафҳои дигар адабиётҳои илмиву ирфонӣ ва амсоли онро низ мушоҳида кардан мумкин аст. Зимни сухбате, ки дар маҷмаи таърихиву фарҳангии устод Рӯдакӣ дар Панҷкӯҳ сари як пиёла ҷой сурат гирифт, донистем, ки ҷорабини мазкур бо кӯшиш ва эҳтимоми бунёдгӯзори медиа холдинги «Оила», сардабири ҳафтаномаи «Тоҷикистон» Шариф Ҳамдамурр ва бо дасти Абдуқайюм Холиқзода роҳандозӣ шудааст.

Ба гуфтаи ҳамкорону дӯстон Муродуллоҳ Шерализода солҳои мактабҳои гову ғусфандони худ ва ҳамсояҳои мечаронидааст ва дар дашту кутал шеърҳои азбарнамудаашро бо овози баланд мехондааст. Ҳатто боре дар 13-солағӣ шеъри «Бӯйи ҷӯйи Мӯлиён»-ро ҷунон зебо қироат кардааст, ки ҳозирини маҳфил, аз ҷумла устоди арҷманд Мирзо Турсунзода ва донишманди маъруфи Эрон Саид Нафисӣ аз қироати ӯ лавзат бурдаанд.

Дар китоби «Вақте ки ҳақиқат тир хӯрд»-и Шариф Ҳамдамурр чунин омадааст: «Садои ӯ (яъне Муродуллоҳ) мисли оби чашма мешорид – шаффоф, зинда, равон. Он лаҳза, ки ҳама гӯшу хуш шуда буданд, гӯё Рӯдакӣ аз забони ӯ шеър меғуфт».

Устодон Турсунзода ва Саид Нафисӣ Муродуллоҳи наврасро ба оғӯи гирифтаанд ва аз рӯксорааш бӯсидаанд. Устод Нафисӣ бо ашқи дидагон ва бо эҳтиром гуфтааст, ки Муродуллоҳ яке аз ровиё-

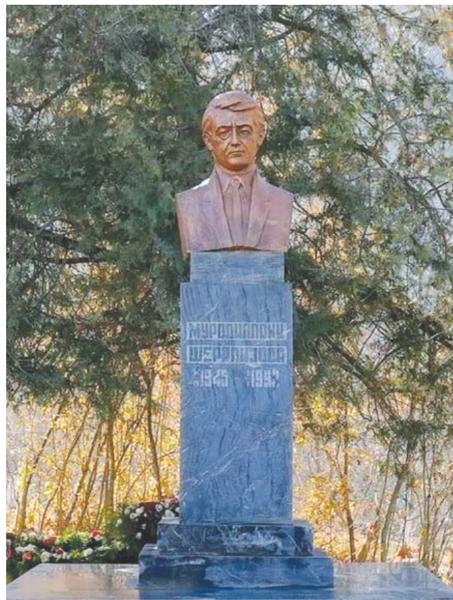
ни ояндадори тоҷик ҳоҳад шуд...

Бо гузашти солҳо Муродуллоҳ Шерализода Донишқадаи давлатии омӯзгории Душанберо хатм кардааст. Баъди таҳсил дар идораи рӯзномаи «Маориф ва маданият» ба кор шурӯъ намудааст. Баъдан дар Институти таърихи хизб фаъолиятро давом додааст. Вай аз зумраи қаламкашоне муаррифи шудааст, ки то дараҷаи сардабири рӯзномаи «Садои мардум» ва вакили мардумӣ дар Шӯрои Олии Тоҷикистон расидааст.

Соли 1993 маросими ифтихои хона-музейи нахустин сардабири «Садои мардум», аввалин қурбони роҳи муборизи раиси шаҳри Тоҷикистон Муродуллоҳ Шерализода барпо шудааст.

Ҳамвора бо конфронси илмиву амалӣ, ки ба ҳаёт ва фаъолияти Шерализода бахшида шуд, маросими муаррифии китоби Шариф Ҳамдамурр таҳти унвони «Вақте ки ҳақиқат тир хӯрд» баргузор гардид. Ин китоб бо теъдоди 1500 нусха ҷоп шудааст. Китоб бо сабки хуби рӯзноманигори хеле одӣ ва сода навишта шудааст. Онҳое, ки болои минбар ҳарф заданд, дар баробари нақши Муродуллоҳ Шерализода дар мустақкам шудани давлати қонунии кишвари худ, аз хидматҳои Шариф Ҳамдамурр нис дар рушди журналистика бо ҳарорат ва рағбати том суҳанпардозӣ кардаанд.

Ин китоби Ҳамдамурр армуғонест, ки дар он ҳаёт ва фаъолияти Муродуллоҳ Шерализода бориборино ва воқеӣ қаламдод шудааст. Инчунин дар китоб перомунӣ шахсиятҳои хеле барҷастаи он давр нис маълумотҳои пурмухтаво дода шудааст. Ин ҷо мешавад танҳо аз Бӯри-



нисо Бердиева ёдовар шуд, ки дар мақоми сардабири рӯзномаи «Маориф ва маданият» қор кардааст ва ҳамчун зани далери донишманд, соҳиби иродаи устувор, ҷасуру нотарс солҳо фаъолият намудааст, – гуфт журналист Бобо Солеҳзода.

Дар китоб хотироти як гурӯҳ аҳли сиёсат ва адабу фарҳанг нис нашр шудааст. Аз ҷумла, хотираҳои раиси собиқи шаҳри Исфара, депутати Шӯрои Олии Тоҷикистон Гулафзо Савриддинова хеле риқатоваранд: «Як гурӯҳ вақилон аз талор ба даҳлезии бино фаромадем, ки тир садо дод. Дар назди чашмони ман вақили мардумӣ, журналист, сардабири «Садои мардум»

Муродуллоҳ Шерализода парронданд. Ин даҳшат буд...

Ин маҳфили ғиромидошт аз тарафи иштирокчиён арзёбӣ гардид, ки минбаъд идома пайдо хоҳад кард ва ҳаёту фаъолияти аҳли қаламро аз шумори қурбониёни ҷанги шаҳрвандӣ, фидокорони роҳи озодӣ ва ҳақиқат дар меҳвари гуфтугӯзоро баррасӣ қарор хоҳад дод.

Мирасрор АХРОРОВ, Зоҳир ҲАСАНЗОДА, муҳбирони «Овози тоҷик».

САМАРҚАНД – ПАНҶАКЕНТ – САМАРҚАНД.

Таърихи диёрро меомӯзем

ОШНОӢ БО АСЛИЯТИ ХУД

Бино ба маълумоти маъхазҳои таърихӣ ба шаҳраки Қалъаи Вардонзе, Қалъаи Ғиждун ва Қалъаи Бӯронтепаи ноҳияи Рометан вазири Афросиёб – Пирон асос гузошта будааст. Нахустин маълумотҳо дар бораи қалъаи Вардонзе дар сарчашмаҳои ҷинӣ, ки дар асри VI навишта шудаанд, воমেҳурд. Ин шаҳр ҳамчун шаҳри савдогарону хунармандон маъмул гаштааст. Дар он ҷо панҷто қорғонсарой, бозори ҷаҳонӣ, растаю тимҳо мавҷуд буданд.

Дар Қалъаи Вардонзе нафарони зиёде ба воя расидаанд, ки дар рушду нумӯи кишвари азизамон саҳми арзанда гузоштаанд, аз ҷумла, яке аз ҳадисшиноси номи Идрис ал-Вардонӣ, шоир Қозӣ Қурбонхон Фитрати Вардонзеҳи Бухорӣ, дертар бобоёни муҳбирони номи, бародарон Қўлдошевҳо, Ислому Орипов ва Амрулло Аевзов, Хунарпешаи шоистаи Тоҷикистон Розия Аслонова, Солеҳ Фармонзои фарзанди ин макон мебошанд. Дар мактаби ин шаҳрак академик Иброҳим Муъминов таълими ибтидоиро гирифта будааст. Гузаштагони академик Ҷўтир Раҷуллов ва Тўра Мирзоев аз ҳамаи ҷо буданд. Иди сағирӣ гули сурх, ки Устод Айни дар асарҳояшон борҳо ба забон гирифтаанд, охири соли 1929 дар ҳамаи ҷо чашн гирифта шудааст.

Кофтуковҳои археологӣ дар ҳаробаҳои Қалъаи Вардонзе аз солҳои 1996-1997 бо ҳамкории бостоншиносони италийӣ оғоз ёфта буд. Аввал дар самти ҷануби ғарбӣ ва шарқӣ, сипас дар болои тепла қорҳои археологӣ бурда шуд, ки то имрӯз таркиби экспедицсияи Италия се маротиба иваз шудаанд. Бояд таъкид кард, ки италиявӣҳо ба забони русӣ хело озодона ҳарф мезадаанд. Аз ҷониби мамлакатҳои мо ба қорҳои археологӣ, бостоншиносии шинохта, номзади илми таърих Ҷамолитдин Мирзоевмедов сарварӣ намудааст.

Ба экспедицсияи аввали Италия Антонио Симоние номи шахс сарварӣ мекард. Боре муаллими соҳабдор Рашид Сафаров ўро ба меҳмонӣ даъват намуда буд. Вақте ки мо байни худ ба забони модарӣ – тоҷикӣ гуфтугӯ доштем, баногоҳ Антонио пурсид:

– Шумоён ба забони форсӣ гуфтугӯ доред, оё ин забони ҷаҳониро медонед? – Ин забони модарии мост! – дар ҷавоб гуфт Р. Сафаров. Ва дигар ба тарҷумони Ҷамолитдина ҳаҷат намонда, гуфтугӯямон ба забони тоҷикӣ давом карда буд. Баъди Антонио Симоние Силвия ном хонуме чанд сол қор кард. То рӯзҳои охир хонум Иллари Винченсӣ дар ҷойи масҷиди ҷомеъа ва деворҳои шарқии ҳаробаҳои шаҳрак, ки таъмоан дар зери рег монда рафтааст, қорҳои кофтуковро идома дод.

Кофтуковҳои археологӣ шаҳраки Қалъаи Вардонзе ба мо аз тарзи зиндагони аҷдодони гузаштаи дурамон, оиди тарзи шаҳрсозии онҳо хабар медиҳад. Ин ҷихати худшиносии ва ошноӣ бо аслияти худ, барои насли ҳозира ва оянда басо муҳим аст. Ҷамолитдин Мирзоевмедов аз солҳои ҳафтуми асри бист дар кофтуковҳои археологӣ воҳаи Бухорӣ Зарафшон иштирок дорад. Ӯ дар кофтуковҳои шаҳри Бухоро дар назди қисми шимолӣ мадрасаи Мири Араб, Арки Бухоро ва шаҳри қадимаи Пойкент иштирок ва роҳбарӣ кардааст. Мақолаҳои вай дар бисёр журналҳои илмии соҳавӣ, аз ҷумла «Эрмитаж» нашр шудааст. Дар бораи фаъолияти илмиӣ ӯ филми мустанаде таркии телевизионӣ марказӣ ба навор гирифта, боре намоиш дода шудааст. Имрӯзҳо, ки сини Ҷамолитдина аз ҳафтад гузаштааст, вазиғаи ўро писараш Сирочиддин бар ўҳда дорад.

Алимурод ТЕМИРОВ, ноҳияи Шофирмони вилояти Бухоро.

СОҲИБОНИ КАСБӢОИ НОДИР КОРИ САВОБИ МАРДИ САВОБӢӢ

Турсунбой баъди маълумоти миёнаи гирифтанд дар шаҳри Чуст мактаби нимсолаи автомобилро ба охир расонда, соҳиби касби ронандагӣ шуд. Ҳанўз ба қор шурўё накарда, ба сафи артиш даъват гардид. Вазиғаи аскароро дар нерўҳои дохилии Русия адо намуд. Вай бо вучуди соҳибхитос будан ҳар ўҳдадориро иҷро мекард. Ўро боду ҳавои хуши саҳро ба оғўи гирифт. Баъди хидмати ҳарбӣ дар ҳоҷагии пахтакорӣи ҳамсоя деҳи Дам оброр шуда, зиёда аз як сол қор кард. Аз он ҷо бозгашта, дар зодгоҳаш – Варзӣк як сол хатқашонӣ кард. Боз ба касби дилдодаш гузашта, оброри бригадаи ҳафтуми ҳоҷагии варзӣкиён шуд. Боре сардори бригадаи пахтакорӣи Солҷон Абдураҳимов ба се нафар аъзоӣ – Эргашбой, Ғаниҷон ва Турсунбой гуфт, ки зане аз олам гузаштааст ба дафнаш ёрӣ расонанд. Онҳо дар маҳаллаи Майдон лаҳадро кофта, тайёр карданд...

Ба он музди мувофиқ, баъзеҳо аз дил бароварда, меоданд. Баъзеҳо додани дастмӯзд ро фаромўш ҳам мекарданд. Бо вучуди ин, Турсунбойи саботқор ба халқ хидмати доими мебиннат мекард. Ғайр аз ин, ў ба қабристон посбонӣ кард. Қабрҳои фурўрафтаро устувор кард, дар фаслаҳои мӯсодӣ дарахту растаниҳои водии хомўшонро бурида, ба онҳо шакли хос дод, атрофу мадфанҳоро рўбўчин кард. Намегузост, ки ба ҳудуд ниҳолҳои дарахтони меванок шинонда шаванд. Танҳо гулу растаниҳои аз сари қабр паст шинонда мешуданд.

Худуд аввал дар ихтиёри шўрои қишлоқ буду ҳоҷагии ҷамоавӣ маоши посбонӣ меод. Баъде, ки ҳоҷагӣ барҳам хўрд, маодиди нис қатъ гардид. Турсунбой 7 сол бе моҳона меҳнат кард. Ниҳоят он тобеи шўбавӣ ободқунии ноҳияи Чуст ва он музддор шуд.

Турсунбой Яқубов то аз миёни рафтани ҳоҷагии ҷамоавӣ оброрӣ карда, масъулу посбони мазор шуда, то ба нафақа баромадан заҳмат кашид. Пас ин вазиғоро шўбавӣ ободқунии ноҳия ба ўҳдаи писари ў Иньомаддин гузост. Холо падару фарзанд бо нигоҳубину тозагии ин қитъа машғуланд.

Ш. МИРЗОЕВ. Вилояти НАМАНҒОН.

ҲУРМАТ БА КАЛОНСОЛОН

Ҳурмат ба пирон аз беҳтарин ва муҳимтарин сифатҳои инсонист.

Аз хурдӣ падару модарон ба мо тарбия медиҳанд, ки нисбати калонсолон доимо эҳтиром дошта бошем, суҳанашон, панду насиҳатҳояшонро гўш кунем, онҳоро дастгирӣ намоем.

Агар ба ин гуфтаҳо амал кунем, метавонем аз таҷрибаи онҳо баҳраи нек бубарем ва саҳну хатоҳои худро ислоҳ созем. Эҳтиром ба калонсолон дорои тарбия ва одоби хуб будани инсонро намоиш медиҳад. Ҳурмат ба пирон на фақат бо суҳан, балки бо амал, бо

муносибати самимӣ ва ҳамдардӣ нис зоҳир мешавад. Масалан, кумак ба падару модар дар қорҳои хона, шундани маслаҳати онҳо ва амал кардан ба он нишонҳои ҳурмат аст. Ҳурмату иззати қўҳансолон танҳо вазиғаи фарзандон ва ҷавонон нест, балки аз сифатҳои муҳими инсонӣ ба ҳисоб меавад. Он нишон медиҳад, ки инсон дорои тарбия ва одоби ахлоқи хуб аст.

Зулола НЕКМУРОВА, донишҷўи соли ҳаҷоруми шўбавӣ филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Бухоро.

КОНСТИТУТСИЯ — ПӢДЕВОРИ БАХТИ МО

Бо ташаббус ва роҳбарии устодони кафедраи филологияи тоҷик ва забонҳои шарқ ва ҳамкории Маркази миллии маданияти тоҷикони вилояти Сурхондарё ҷорабини бошўкӯҳе бахшида ба 33-умин солгарди Сарқонуни Ўзбекистони азизамон ҷорабинӣ дар мавзўи «Конституцсия – пойдевори бахти мо» баргузор гардид.

Дар омадасозии ҷорабинӣ устодони кафедра дотсентҳо Рамазон Абдуллоев, Илҳом Эшонқулов, муаллими калон Чамшед Чўмбақулов, муаллимон Сайёра Саидова ва Сурайё Самиева, Диловар Хомидов, Шоқир Алиев ва донишҷўеи боистеъдоду боиктидори шўбавӣи тоҷикӣ, ҷопонӣ ва форсии факултети филологияи фаъолаи иштирок намуданд.

Нотикон дар бораи мазмун ва моҳияти Сарқонун, таҳрир ва иловаҳои он ибрози назар карданд. Тазаккур бояд дод, ки ҷорабини мазкур бо мақсади эҳтиром намудани Сарқонуни Ўзбекистон, баланд бардоштани дониши ҳуқуқии

донишҷўён, дастгирии ислоҳот ва стратегияи рушди кишварамон ва ба ҳаёти фарҳангии маънавий ҳиссагузори намудан ташкил карда шуд.

Дар баромади аввал гурўҳи донишҷўеи курси 3 суруди «Ватан»-ро бо алвонҷ додани парчаи кишвари азизамон замзама намуданд, ки хеле ҷолиб буд. Дар рафти ҷорабинӣ шеърҳои беҳтарин дар васфи Ватан ифодадонк хонда шуд. Саҳнаҷае, ки донишҷўеи курси 3 намоиш доданд, хеле ибратангез буд. Дар ҷараёни намоиши саҳнаҷа чанд фасли Сарқонун таъкид гардид. Рақси зебои тоҷикӣ аз тарафи донишҷўён – Ширинмоҳ Аҳророва, Зарина Саидмуродова ва Замира Аҳмадҷонова иҷро шуд, ки ба иштироки ҷорабинӣ писанд гардид. Иштироки ҷўеи ба силсилавоҳҳои доир ба Сарқонуни барандагон Фариди Аҳатова ва Идибек Хўчақулов ҷавобҳои худро баён намуданд.

БА РТЗНОМАИ «ОВОЗИ ТОҶИК» ОБУНА ШАВЕД!

Обуна ба рўзномаи «Овози тоҷик» барои соли 2026 идома дорад.

Агар хоҳед, ки: – дар соли 2026 аз навиғариҳои соҳаҳои гуногун оғош бошед; – фармон, қарор, фармоиш, барнома ва асноди гуногунро сари вақт дастрас намоед ва бо мазмуну моҳияти ҳуҷҷатҳои меъёрӣ ошно гардед; – аз таҷрибаи судманди намоёндагони пешқадами соҳаҳо оғош шавед; – андеша ва дарҳости ҳудро пешниҳод карда тавонед; – аз эҷоди бадеии аҳли фарҳангу ҳампешагон боҳабар бошед; – ҷолибтарин матолибу мақолаҳоро оид ба муҳимтарин масоили рўзмутолиа кунед; – сатҳи дониш, маҳорат ва малакаи худро пайваста тақмил диҳед;

ПАС, БА РТЗНОМАИ ДЎСТДОШТАИ ХУД – «ОВОЗИ ТОҶИК» ОБУНА ШАВЕД!

Телефон барои мурочат: +998 55 5200336. Индекси обуна 170



27-уми декабри соли 2024 Фармони Президент оид ба муносиб пешвоз гирифтани 150-солагии асосгузори ҳаракати ҷадидия, арбоби ҷамъиятӣ ва педагог Маҳмудхоҷа Бехбудӣ эълон гардида буд. Бо ҳамаи муносибат дар қаламрави кишварамон тадбирҳои пуршўкўҳи фарҳангӣ баргузор мешаванд.

БУЗУРГДОШТИ МАЪРИФАТПАРВАР

Бо ташаббуси шўбавӣи вилоятии Иттифоқи журналистон, ҳоқимияти вилоят ва Донишгоҳи давлатии Самарқанд ба номи Шароф Рашидов дар мавзўи «Рушди журналистикаи миллии ва хизмати шоистаи Маҳмудхоҷа Бехбудӣ» анҷумани илмӣ-амалӣ баргузор гардид. Дар ҷорабинӣ олимону пажухишгарон, бостоншиносону устодони фанни таърих аз вилояти Қашқадарё, Чиззах, Навоӣ, Самарқанд ва ғайра ширкат варзиданд. Ҳозирон қабл аз оғози тадбир бо бинои нави хушсохту замонавии Донишгоҳи давлатии Самарқанд, шароити таҳсил, инчунин осорхона, боғи зимистона шинос шуданд. Доир ба фаъолияти журналисти ва педагогии Бехбудӣ ҳарф зада

шуд, ки соҳибчашн дар Осиёи Марказӣ яке аз аввалинҳо ба нашри рўзнома ва маҷаллаҳо саҳми арзанда гузоштааст. Инчунин иҷрокунандаи вазиғаи раиси Иттифоқи журналистони Ўзбекистон Холмурод Салимов, сардабири рўзномаҳои «Ишон» ва «Довери» Хўсан Эрматов, доктори фанҳои филологӣ, профессор Ҳалим Саидов, набарани Маҳмудхоҷа Бехбудӣ Назирхон Бехбудӣ оид ба хизматҳои маърифатпарварии бузург ва асарҳои ӯ «Мунтахаби ҷуғрофии умумӣ», «Хитоб ул-афол», «Падарқуш» ҳарф задад.

Зоҳир ҲАСАНЗОДА, хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Самарқанд.

Овози тоҷик МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунийлик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳмадаси. Тоҷик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир Шерпўлод ВАКИЛОВ Рўзнома ҳафтае ду маротиба: рўзҳои қоранба ва шанбе ҷоп мешавад. Рўзнома дар компютерхонаи идора ҳарфинӣ ва саҳифабандӣ гардид.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи ҷопи ду интервали ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рўзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад. Рўзнома 25 июни соли 2008 дар Оҷонсии матбуот ва ахбороти Ўзбекистон тахти рақами 0003 ба рўйхат гирифта шудааст. Индекси нашр – 170. Фармоиши 2 Г-1228. Адади нашр 3676. Ҳаҷм 2 ҷузъи ҷопӣ. Усули нашр – офсет, андозаи А-2.

Мухаррири навбатдор: Г. Кабирова. Саҳифабанд-дизайнер: Х. Тўхтаева. Мувофиқи ҷадвал – 21.00. Ба ҷоп сугурда шуд – 03.00

Нишонии мо: 100011 ш. Тошқанд, кўчаи Навоӣ, 30, ошонаи 4. Телефонҳо: қабулгоҳ: +998555200337; Котибот: +998555200336. Факс: +998555200337. сайт http://ovozitojik.uz/, e-mail: ovozitoj@umail.uz, ovoz@list.ru. Индекси обуна 170. Матбааи таъбуи нашри Ширкати саҳомии «Шарқ». Нишонии қорхона: кўчаи Буюк Тўрқон, хонаи 41.